

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:1996/23

Karar Sayısı:1996/36

Karar Günü:7.10.1996

R.G. Tarih-Sayı:08.06.2002-24799

İPTAL DAVASINI AÇAN: Zonguldak Milletvekili O. Mümtaz SOYSAL ve 116 Milletvekili

İPTAL DAVASININ KONUSU : 26.4.1996 günlü, 22622 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 22.4.1996 günlü, 4139 sayılı 1996 Malî Yılı Bütçe Kanunu'nun 6. maddesinin son fıkrasında yer alan "ilgili kanunların öngördüğü yükümlülükleri yerine getirmeyen" ve "bütçe ödeneklerini kesmeye ve diğer imkanlarını durdurmaya" ibarelerinin, 13. ve 14. maddelerinin, 15. maddesinin (a), (b), (c) bendlerinin, 29. ve 30. maddelerinin, 31. maddesinin 1. bendindeki "Kanun ve Kanun Hükmünde Kararname" ile 6. bendindeki "Bakanlar Kurulu Kararı" ibarelerinin ve 7. bendinin, 35. maddesinin (d) bendinin, 48. maddesinin (c), (e) ve (f) bendlerinin, 60. ve 65. maddelerinin, 68. maddesinin (b) bendinin (3) alt bendi, (c), (d), (e) bendleri, (f) bendinin (1.) ve (6.) alt bendleri ile (h), (i) ve (j) bendlerinin Anayasa'nın 2., 6., 7., 8., 10., 11., 87., 88., 89., 153., 161. ve 162. maddelerine aykırılığı savıyla iptallerine ve dava sonuna kadar yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi istemidir.

II- YASA METİNLERİ

A- İptali İstenilen Yasa Kuralları

1996 Malî Yılı Bütçe Yasası'nın iptali istenen fıkra, bend ve ibareleri de içeren kuralları şunlardır:

1- "MADDE 6.- 1996 Mali Yılında, genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idareler, döner sermayeli kuruluşlar, bütçenin transfer tertibinden yardım alan kuruluşlar, belediyeler, belediyelere bağlı kuruluşlar, özel idareler, kamu iktisadi teşebbüsleri ile benzeri kuruluşlar, fonlar ve fonlara tasarruf eden kuruluşlar, Maliye Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığınca tespit edilecek esaslar ve sürelerde,

- a) Gelir tahminlerini,
- b) Gider tahminlerini,
- c) Mali tabloları,
- d) Birbirleriyle borç ve alacak durumlarını,

İlgili mercilere vermek zorundadırlar.

Maliye Bakanı madde kapsamına giren idare, kuruluş, teşebbüs ve kurumlardan, her türlü mali işlemleri ile ilgili bilgi, belge ve hesap durumlarını almaya; bu belge ve hesap durumları ile borçlanma ve borç ödeme imkânları üzerinde inceleme yaptırmaya, programlarına uygun harcama yapmayan ve ilgili kanunların öngördüğü yükümlülükleri yerine getirmeyen bilgi, belge ve hesap durumlarını ibraz etmeyen idare, kuruluş, teşebbüs ve kurumların bütçe ödeneklerini kesmeye ve diğer imkânlarını durdurmaya, bütçe ödenekleri ile diğer imkânları en etkin şekilde

kullanmak üzere gerekli önlemleri almaya, bu maksatla gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşlardan alınan önlemlerin uygulanmasını istemeye yetkilidir."

2- "MADDE 13.- Devlet memurları ve diğer kamu görevlileri ile bunların emekli, dul ve yetimlerinin (bakmakla yükümlü oldukları aile fertleri dahil) genel ve katma bütçeli daire ve idarelerle, döner sermayeli kuruluşlara ait tedavi kurumlarında yapılan tedavilerine ait ücretler, Sağlık Bakanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca tespit edilecek miktarlar ve esaslar çerçevesinde ödenir."

3- "MADDE 14.- Genel ve katma bütçeli kuruluşlar bütçelerindeki faaliyetinde yer alan ödeneklerden yapacakları yardımlarda; anılan kurumların bütçeden alacakları yardımlarla gerçekleştirecekleri hizmet ve faaliyetlerini gösteren plan ve iş programlarını istemek, bunlar üzerinde gerekli incelemeyi yapmak, plan ile iş programlarının gerçekleştirme durumlarını izlemekle yükümlüdürler. Yardımlar yukarıdaki incelemelere bağlı olarak gerektiğinde taksitler halinde yapılabilir.

Harcamaların yukarıdaki esaslar doğrultusunda amacına uygun olarak yapılıp yapılmadığını incelemeye, yapılacak yardımların yönlendirilmesine ilişkin yeni ilkeleri tespiti Maliye Bakanı yetkilidir."

4- "MADDE 15.- a) Genel bütçeli dairelerin (28.12.1960 tarih ve 189 sayılı Kanun kapsamındaki taşınmaz mallar hariç) kendilerine tahsis edilmiş gayrimenkullerin satışı halinde satış bedelinin Maliye Bakanlığınca belirlenecek ve Başbakanca uygun görülecek kısmını ilgili kuruluş hizmetlerinde kullanılmak üzere özel gelir ve ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir, önceki yılda harcanmayan miktarlar, cari yıl bütçesine devren gelir ve ödenek kaydedilebilir.

b) Katma bütçeli idarelerin maliki bulundukları gayrimenkullerin satışı veya bu gayrimenkuller üzerinde mülkiyetin gayri aynî bir hak tesisi halinde (vakıf, dernek, birlik gibi kuruluşlara yapılacak olanlar hariç) bedelin %50'sinden az olmamak üzere Maliye Bakanlığınca belirlenecek ve Başbakanca uygun görülecek kısmını, ilgili idarenin Maliye Bakanlığı ile müştereken belirleyeceği hizmetlerinde kullanılmak üzere özel gelir ve ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir, önceki yılda harcanmayan miktarlar, cari yıl bütçesine devren gelir ve ödenek kaydedilebilir. Uygulamaya ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığınca belirlenir.

c) İrtifak hakkı verilen özel iskelelerden alınan nispi kira bedelleri, bir yandan bütçeye özel gelir, bir yandan da yarısı liman başkanlıkları hizmetlerini geliştirmek üzere Denizcilik Müsteşarlığı bütçesine, yarısı da milli emlak hizmetlerini geliştirmek amacıyla Maliye Bakanlığı bütçesine özel ödenek kaydolunur. Önceki yılda kullanılmayan ödenek cari yıl bütçesine devredilebilir."

5- "MADDE 29.- Aylık gayri safi hâsılat tahakkukunu kapsamak kaydıyla,

-Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin hisselerinin satışı elde edilecek gelir payına mahsup edilmek üzere mal ve hizmet satışları (Katma Değer Vergisi hariç) gayri safi hâsılatının %10'u,

-Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından inşa edilen hidroelektrik santralleri ile bunlarla bağlantılı tesislerin; Türkiye Elektrik Üretim, İletim Anonim Şirketine (TEAŞ) devrine ilişkin gerekli yasal düzenleme yapılmıyaya kadar kullanım ve işletim bedellerine karşılık olmak üzere Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'nin (TEDAŞ) mal ve hizmet satışları (Katma Değer Vergisi hariç, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi ve TRT payı dahil) gayri safi hâsılatının %8'i,

-Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün mal ve hizmet satışları gayri safi hâsılatının (Katma Değer Vergisi hariç) %20'si,

-Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğü (Tekel)'nün mal ve hizmet satışları (Katma Değer Vergisi ve Ek Vergi hariç) aylık gayri safi hâsılatının %10'u,

-Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü (DMO)'nün mal ve hizmet satışları (Katma Değer Vergisi hariç) ürün neveleri itibariyle gayri safi hâsılatının %10'una kadarı

En geç takip eden ayın 20'sine kadar Maliye Bakanlığı Merkez Saymanlığına ödenir. Ödenen bu tutarlar bütçeye gelir yazılır.

Ocak-Nisan 1996 dönemine ait tutarlar dört eşit taksitte ödenir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esaslar Maliye Bakanınca belirlenir."

6- "MADDE 30.- Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelere bağlı döner sermayeli işletmelerin (iş yurtları ve benzeri kuruluşlar dahil) aylık gayri safi hâsılatının %10'u genel bütçeye irat kaydedilir. Bütçeye gelir kaydedilecek oranı döner sermayeler veya işletmeleri itibariyle %30'a kadar yükseltmeye, geçmiş ve cari yıl kârlarını Hazineye yatırtmaya Maliye Bakanı yetkilidir. Döner sermayeli işletmelerin aylık gayri safi hâsılatı üzerinden genel bütçeye aktarılacak miktarların ve yıl sonu kârlarının toplanmasına, kaydına, raporlanmasına, bildirim ve ödeme sürelerinin tespitine ilişkin hususlar Maliye Bakanlığınca belirlenir. Yıl sonu kârları ve aylık gayri safi hâsılatları üzerinden genel bütçeye aktarılacak miktarlar zamanında yatırılmadığı takdirde, 6183 sayılı Kanundaki usullere göre yıllık %12 zamlı olarak tahsil edilir. Ancak hesaplanan zam, döner sermayelerin ita amiri ve saymanlarından yarı yarıya alınır. Maliye Bakanlığınca verilmiş ek süreler için zam uygulanmaz. Genel bütçeye dahil dairelerle, katma bütçeli idarelere bağlı döner sermayeli işletmelerden gerekli görülenlerin kapatılmaları, birleştirilmeleri ve bunların mevcutları, hakları, alacakları ve borçlarının tasfiyesi ile ilgili usul ve esaslar belirlemeye ve bu konuda doğacak tereddütleri gidermeye Maliye Bakanı yetkilidir. Genel ve katma bütçeli daire ve idarelere bağlı hastanelerin döner sermayeli işletmelerin gayri safi hâsılatından genel bütçeye aktarılacak miktarın tespitinde %9 oranı esas alınır. Bu şekilde hesaplanan tutarın %30'u gayri safi hâsılatın tahakkukunda, %70'i ise tahsilinde ödenir."

7- "MADDE 31.- 1. Kanun, kanun hükmünde kararname, Bakanlar Kurulu kararı, yönetmelik ve diğer mevzuatla kurulmuş fonların her türlü gelirleri Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde Hazine Müsteşarlığı adına açılan müşterek fon hesabına yatırılır. Müşterek fon hesabına yatırılan fon gelirlerinden fonların mevzuatında öngörülen fonlararası pay ve kesintiler Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yapılır. Yapılan kesintilerden sonra kalan tutarlardan bütçe kapsamına alınan fonlara ilişkin olanları genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir yazılır. Ancak, bu fonların gelirleri arasında yer alan kredi anapara geri dönüşleri, kredi faizleri, borçlanma ve satış hâsılatı ile üniversite araştırma fonlarının döner sermayeden aldıkları paylar ile her türlü araştırma projesinden elde ettikleri gelirler bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmeden doğrudan müşterek fon hesabından ilgili fonun gider hesabına aktarılır. Başbakanlık onayı çerçevesinde fonların gider hesaplarından yapılacak aktarmalar, kendisine aktarma yapılan fonun gelir hesabı üzerinden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasındaki müşterek fon hesabına buradan da tamamı gider hesabına aktarılır.

2. Özelleştirme fonu hariç olmak üzere bütçe kapsamı dışındaki fonların Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki hesapta toplanan gelirlerinin ne kadarlık bölümünün bütçeye gelir yazılacağını tespit etmeye ve mevcut oranları değiştirmeye Maliye Bakanı ile Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın müşterek teklifi üzerine Başbakan yetkilidir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıncı, bütçeye gelir yazılacak kısım hesaplandıktan sonra kalanı ilgili fonun gider hesabına aktarılır.

3. a) Maliye Bakanı ile Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın müşterek teklifi ve Başbakanın onayı üzerine, kuruluş bütçelerindeki fon ödeneklerini diğer kuruluş bütçelerinin fonlara ilişkin tertiplerine,

b) İlgili Bakanın teklifi üzerine, fonlar tarafından yürütölmek amacıyla kuruluş bütçesinin diğer tertiplerine konulmuş ödenekleri <77- Fonlara Ait Hizmetler> alt programına, Aktarmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

4. a) Fonların gelirlerindeki gelişmeler de göz önünde bulundurularak Maliye Bakanı ile Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın müşterek teklifi ve Başbakanın onayı üzerine, <77- Fonlara Ait Hizmetler> alt programındaki ödenekleri %25 oranına kadar artırmaya,

b) Fonların borçlanma yoluyla elde ettikleri kaynakları gerektiğinde bir yandan bütçenin (B) işaretli cetveline gelir, karşılığında (A) işaretli cetveline ödenek kaydetmeye,

c) Fonlar tarafından hizmetin başka bir kuruluşa gördürölmesi halinde hizmetin karşılığı olan miktarları doğrudan bu kuruluş bütçesine gelir ve ödenek kaydetmeye, Maliye Bakanı yetkilidir.

5. Fonlar, bütçelerinde öngörölen harcamalarını kendi usul ve mevzuatları çerçevesinde yaparlar.

Bununla birlikte, ödeneklerin kullanılması ile fon gelirlerinin tahsiline ve fonların özellikleri de dikkate alınarak gerekli görölecek olanların harcamalarına ilişkin olarak kendi mevzuatında yer alan hükümler yerine uygulanmak üzere gerektiğinde yeni esas ve usuller tespit etmeye Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan ile Maliye Bakanı yetkilidir.

6. Kanun ve kanun hükmünde kararname ile kurulmuş olan fonlar hariç olmak üzere, Bakanlar Kurulu Karar, yönetmelik ve diğer mevzuatla kurulmuş olan fonlardan aynı hizmeti görenleri birleştirmek veya hizmet amacına yetecek kaynak yaratamayanlar ile kaynak yaratmakla birlikte hizmet alanı daralmış olanlar ilgili Bakanın görüşü, Maliye Bakanı ile Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın müşterek teklifi ve Başbakanın onayına istinaden tasfiye edilir.

Böylece ortaya çıkacak hak ve yükümlölükler fonların birleştirilmesi halinde yeni fona fon tasfiye edilmişse Hazineye geçmiş sayılır.

7. Fonların özel kanunlarında yer alan ve bu maddeye aykırı olan hükümleri, 1996 Mali Yılında uygulanmaz."

8- "MADDE 35.- a) Yabancı ölkö, banka ve kurumlarla veya uluslararası kuruluşlarla yapılmış ve yapılacak anlaşmalara göre proje kredisi olarak malî yıl içinde elde edilen imkânların;

1. Türk Lirası karşılıkları, dış borç kayıtları yapılarak Hazine Müsteşarlığı tarafından,

2. Malzeme ve hizmet bedelleri, taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları ile birlikte ilgili kuruluşlar tarafından,

Maliye Bakanlığına bildirilir.

Söz konusu miktarları gerektiğinde ilgili kuruluşlara ait bütçelerde açılacak özel tertiplere;

1. Ödenek kaydederek,
2. Mevcut ödeneklerden aktarma yaparak,

Bütçeletirmeye, bunlardan yılı içinde harcanmayan miktarları ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Daha önceki yıllarda benzer şekilde sağlanan imkânların Türk Lirası karşılıkları ile malzeme ve hizmet bedelleri için de yukarıdaki esaslara göre işlem yapılır.

b) Dış borçlanma imkânları ile satın alınacak malzeme ve hizmetlere ait taahhüt evrakı veya sözleşme tasarıları, Maliye Bakanlığınca vize edilmeden satın alma işlemi gerçekleştirilemez ve ilgili miktarların dış borç kayıtları yapılamaz. Maliye Bakanlığı gerektiğinde dış borçlanma ile ilgili bütçeletirme işlemleri yapılmadan önce (ilgili miktarların ödenek, gider ve dış borç kayıtları daha sonra yapılmak üzere) taahhüt evrakı ve sözleşme tasarisını vize etmeye yetkilidir.

c) Dış devlet borçlarıyla ilgili kredi anlaşmalarının yürürlüğe girmesini sağlayacak kanuni düzenlemelerin tamamlanmasına kadar kredi anlaşmaları gereği peşin ödenmesi gereken komisyon, ücret, garanti ücreti ve benzeri giderler ile gerektiğinde faiz ödemelerini de "Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı"ndan yaptırmaya, hesabın yılı içinde mahsup edilemeyen artıklarını ertesi malî yıla devretmeye Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

d) Konsolide dış devlet borçlarıyla ilgili kredi anlaşmalarında öngörülen bütün ödeme ve işlemler (dış proje kredileri çerçevesinde yapılacak ödemeler dahil) her türlü vergi, resim ve harçtan müstesnadır.

e) Finansmanı yabancı devlet veya uluslararası kuruluşlarla yapılan antlaşmalara göre sağlanarak gerçekleştirilecek olan işler, antlaşma hükümlerinde özel ihale ve satın alma usullerinin öngörülmesi halinde, özel kanun, kararname veya antlaşma hükümlerine göre yürütülür."

9- "MADDE 48.- a) Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelere, bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlara, kanunlarla kurulan fonlara, kefalet sandıklarına, sosyal güvenlik kuruluşlarına, genel ve katma bütçelerin transfer tertiplerinden yardım alan kuruluşlara tahsis edilmiş bulunan serbest memur kadroları ile sürekli işçi kadrolarından boş olanların açıktan atama amacıyla kullanılması ve bu kurumların boş memur kadrolarına 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına göre açıktan vekil atanması Maliye Bakanlığının iznine tabidir. Açıktan atama izni, personel ödeneğinin yeterli olması şartıyla verilebilir. Ancak, hâkimlik ve savcılık mesleklerinde bulunanlar ile bu meslekten sayılan görevlerde olanlar, yükseköğretim kurumu öğretim üyeleri, 24.5.1983 tarih ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun Ek 1 inci maddesi uyarınca yapılacak atamalar ve 657 saydı Devlet Memurları Kanununun 59 uncu maddesi uyarınca istisnaî memuriyetlere atanacak olanlar için izin aranmaz. izne tabi olsun veya olmasın, yukandaki fıkra göre her ay içinde yapılan atamaların unvan, hizmet sınıfı ve dereceler itibariyle sayılan ilgili kurum tarafından Maliye Bakanlığına bildirilir.

b) Yukarıda sayılan kurumların boş sürekli işçi kadrolarından Maliye Bakanınca uygun görülenler Başbakanın izniyle iptal edilebilir.

c) Kurumlarınca eleman yetiştirmek ve açıktan atama yapmak amacıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile diğer özel kanunlarda yer alan hükümlere göre okul ve kurslara 1.1.1996 tarihinden itibaren burslu veya yatılı olarak alınacak yeni öğrencilere (Yurt dışında okutulanlar, subay ve astsubaylar ile Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından okutulanlar hariç) mecburi hizmet yükümlülüğü getirilemez. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin esas ve usulleri belirlemeye, ortaya çıkacak tereddütleri gidermeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

d) İl özel idareleri ve belediyeler üe bunların kurdukları birlik ve müesseselere tahsis edilmiş bulunan serbest memur kadroları ile sürekli işçi kadrolarından 31.12.1995 tarihi itibariyle boş olanlar ile bu tarihten sonra boşalacak olanların açıktan atama amacıyla kullanılması işleri Bakanlığının iznine tabidir.

e) Genel ve katma bütçeli kuruluşlarla, mahallî idareler ve kamu iktisadî teşebbüsleri özel (Kanuna veya özel kanunla verilmiş yetkiye dayanılarak kurulan banka ve kuruluşlar veya bunlara bağlı işyerleri, sakat ve eski hükümlüler için;

1. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilen genel ve özel şartları taşımak kaydıyla anılan Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolardan,

2. 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3/c maddesine göre istihdam edilen sözleşmeli personele ait sözleşmeli personel pozisyonlarından,

3. Maliye Bakanlığınca vize edilmiş işçi kadro ve pozisyonlarından, 1475 sayılı İş Kanununun 25 inci maddesinde belirlenen oranlarda kadro ve pozisyon ayırmaya ve yükümlü oldukları kadar atama yapmaya mecburdurlar.

f) 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun değişik 17 nci maddesine göre hükümlü çalıştırmakla yükümlü kuruluşlar, bu amaçla, mevcut işçi kadro ve pozisyonlarının % 3'ünden az ve % 5'inden fazla olmamak üzere, işçi kadro ve pozisyonu ayırmak zorundadırlar."

10- "MADDE 60.- Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumundan, 1996 Malî Yılı başından itibaren öğrenim kredisi alan öğrencilerin borcu; öğrenim kredilerinin verildiği tarihten, öğrenim süresi bitimine kadar geçen süre için veya herhangi bir sebeple kredisinin kesildiği tarihe kadar öğrenim kredisi olarak verilen miktarlara, Devlet istatistik Enstitüsünün toptan eşya fiyat endeksindeki artışlar uygulanarak hesaplanacak miktarın ilave edilmesi suretiyle tespit edilir. Öğrenci, borcunu, öğrenim gördüğü öğretim kurumunun normal öğrenim süresinin bitiminden itibaren bir yıl (öğrencinin lisansüstü eğitim yapması halinde iki yıl) sonra başlamak üzere, kredi aldığı sürenin yarısı kadar zamanda üçer aylık dönemlerde kuruma ödemek zorundadır.

Ancak;

a) Sağlık sebepleri dışında kendi isteği ile öğretim kurumunu bırakan veya herhangi bir sebeple öğretim kurumundan çıkarılan öğrenciler borçlarını, öğretim kurumu ile ilişkisinin kesildiği,

b) Kredi almaya başladıktan sonra burs aldıkları, parasız yatılıya geçtikleri, en az asgarî ücret düzeyinde bir gelirle sürekli çalıştıkları tespit edilenler ile Kurum yurtlarından süresiz çıkarma cezası alanlar, kredilerinin kesildiği,

Tarihten itibaren bir yıl sonra başlamak üzere ve bir yıl içinde öder.

Endeks uygulamasına, kredi borçlarının geri ödenmesine ve taksitlendirilmesine ilişkin esas ve usulleri belirlemeye, öğrencilerin borçlarından birinci fıkraya göre hesaplanan endeks

artışından ilâve edilen miktarın % 50'sine kadar indirim yapmaya Kurum Yönetim Kurulu yetkilidir.

İndirim uygulandıktan sonra öğrencilerin ödeyecekleri bakiye kredi borcu; öğrencilerin eğitim süresince Kurumdan aldığı kredi miktarının 3 katını geçemez.

Bu hükümler 1995 Malî Yılında kredi almaya başlayan öğrenciler için de uygulanır.

Öğrencilere kredi verilmesi ve gerektiğinde kredinin kesilmesi ile ilgili hususlar yönetmeliklerle düzenlenir. Düzenlenen kredi senetlerinde krediyi alacak öğrencinin, reşit olmaması halinde öğrenci ile birlikte veli veya vasisinin borçlu sıfatıyla imzası yeterli olup, ayrıca kefil aranmaz."

11- "MADDE 65.- 25.10.1984 tarih ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun geçici 5 inci maddesi uyarınca, sözleşmeli olarak çalıştırılan geçici personelden henüz kadroya geçirilmemiş olanlar 30.6.1996 tarihine kadar boş kadrolara atanırlar."

12- "MADDE 68.- a) (1) 9.6.1958 tarihli ve 7126 sayılı Sivil Müdafaa Kanununun 21.10.1960 tarih ve 107 sayılı Kanunla değişik 37 nci maddesinin (a) bendi,

(2) 6831 sayılı Orman Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Üç Ek Madde İle Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair 20.6.1973 tarih ve 1744 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinin (d) bendi,

(3) 18.2.1963 tarih ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin Trafik Hizmetleri Geliştirme Fonuna pay verilmesine ilişkin,

Hükümleri, 1996 Bütçe yılında, bu Kanuna bağlı (A) işaretli cetvelinin ilgili tertiplerine konulmuş ödenek tutarları düzeyinde uygulanır.

b) (1) 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun uyarınca aylık ödemelerine esas alınan gösterge rakamı 1996 yılında (350) olarak uygulanır.

(2) 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun uyarınca aylık ödemelerine esas alınan gösterge rakamı 1996 yılında (2000) olarak uygulanır.

1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibi Hakkında Kanunun 60 ıncı maddesinin (6) ncı bendinin (a/1) alt bendinde yer alan ikramiye oranları 1996 Malî Yılında sırasıyla (yüzde on) ve (yüzde doksan) olarak uygulanır.

2.2.1981 tarih ve 2380 sayılı Kanunun 4.12.1985 tarih ve 3239 sayılı Kanunla değişik 1 inci maddesi uyarınca belediyelere ve il özel idarelerine genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılacak payların hesaplanmasında ve dağıtımında, aynı Kanunun 3239 sayılı Kanunun 131 inci maddesi ile değişik geçici 3 üncü maddesinde 1986 yılı için tespit edilen nispetlerin uygulanmasına 1996 yılında da devam olunur.

2.2.1981 tarih ve 2380 sayılı Belediyelere ve il özel idarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun

1050 sayılı Muhasebei Umumiye Yasası'nın 39. maddesinde, yasaya dayanmadıkça hiçbir vergi ve resimin, tarh ve tahsil edilemeyeceği belirtilerek bununda ancak bütçe yasası ile mümkün olacağı kuralı getirilmiştir. Bütçelerin (c) cetvelinde gelirlerin dayanağını gösteren

yasalar tek tek belirtilmektedir. Başka bir anlatımla, belirtilen bu yasalar gereğince tahsil edilecek gelirleri toplamaya bütçe yasası ile izin verilmektedir. Muhasebei Umumiye Yasası'nın 45. maddesinde ise, yapılacak harcamalar için ödeneğin ayrılacağı belirtilmekte, bunun ayrıntılarının da bütçe yasasına

ekli (A) cetvelinde gösterilmesi öngörülmektedir.

Anayasa'nın 161. maddesi gereğince bütçeler yıllık yapılır, ancak, bütçe yasasına bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz. Sınırlı durumlarda gelecek yıllara ilişkin hükümler içerebilir.

B- Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

Anayasa'nın 87. maddesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin görev ve yetkileri belirtilirken bütçe yasa tasarısını görüşmek ve kabul etmek dışında diğer yasaları koymak, değiştirmek ve kaldırmak biçiminde bir ayrım yapılmıştır. Bütçe yasalarını öteki yasalardan ayrı tutan bu Anayasa ilkesi karşısında, herhangi bir yasa ile düzenlenmesi gereken bir konunun bütçe yasası ile düzenlenmesi veya herhangi bir yasada yer alan hükmün bütçe yasaları ile değiştirilmesi ve kaldırılması olanaksızdır.

Anayasa'nın 88. ve 89. maddelerinde yasaların Türkiye Büyük Millet Meclisinde teklif, görüşme usul ve esasları ile yayımlanması düzenlenirken bütçe yasalarının görüşme usul ve esasları 162. maddede ayrıca belirtilmiştir. Bu maddeye göre bütçe yasa tasarılarının görüşülmesinde ayrı bir yöntem kabul edilmiş, genel kurulda üyelerin gider arttırıcı veya gelir azaltıcı tekliflerde bulunmaları önlenmiş ve Anayasa'nın 89. maddesiyle de Cumhurbaşkanına bütçe yasalarını bir daha görüşülmek üzere TBMM'ne geri gönderme yetkisi tanınmamıştır. Öte yandan Anayasa'nın 163. maddesinde bütçelerde değişiklik yapılabilmesi esasları ayrıca düzenlenmiş Bakanlar Kurulu'na kanun hükmünde kararname ile bütçede değişiklik yapma yetkisi verilmemiştir.

Anayasa'da birbirinden tamamen ayrı ve değişik olarak düzenlenen bu iki yasalastırma yönteminin doğal sonucu olarak birisinin konusuna giren bir işin, öteki yöntemle düzenlemesi, değiştirilmesi veya kaldırılmasının olanaksızlığı ortaya çıkmaktadır.

Anayasa'nın 161. maddesinin son fıkrasında "Bütçe Yasalarına bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz." denilmektedir. Maddenin gerekçesinde de belirtildiği gibi, bütçe yasaları öteki yasalardan ayrı olması sebebiyle bir yasa kuralı nasıl aynı nitelikte bir yasa kuralıyla değiştirilebilirse bütçe yasaları da aynı biçimde hazırlanmış ve kabul edilmiş bir bütçe yasası ile değiştirilebilir. Yasa konusu olabilecek bir kuralı kapsamaması koşuluyla "bütçe ile ilgili hükümler" ifadesi de bütçeyi açıklayıcı, uygulanmasını kolaylaştırıcı nitelikte düzenlemeler olarak değerlendirilmelidir.

Bir yasa kuralının bütçeden harcamayı ya da bütçeye gelir sağlamayı gerektirir nitelikte bulunması, mutlak biçimde "bütçe ile ilgili hükümlerden" sayılmasına yetmez. Her yasada değişik türde gidere neden olabilecek kurallar bulunabilir. Böyle kuralların bulunmasıyla örneğin eğitim, savunma, sağlık, yargı, tarım, ulaşım ve benzeri kamu hizmeti alanlarına ilişkin yasaların bütçeyle ilgili hükümler içerdiği kabul edilirse, bu konulardaki yasaların değiştirilip kaldırılması için de bütçe yasalarına hükümler koymak yoluna gidilebilir. Oysa, bu tür yasa düzenlemeleri, bütçenin yapılması ve uygulanması yöntemiyle ilişkisi bulunmayan, Yasakoyucunun başka amaçla ve bütçeninkinden tümüyle değişik yöntemlerle gerçekleştirilmesi gereken yasama işlemleridir. "Bütçe ile ilgili hüküm" sözcüklerine dayanılarak, gider ya da gelirle ilgili bir

konuyu olağan bir yasa yerine bütçe yasası ile düzenlemek Anayasa'nın 88. ve 89. maddelerini bu tür yasalar yönünden uygulanamaz duruma düşürür.

Anayasa'nın 161. maddesinin getiriliş amacı, bütçe yasalarında, bütçe kavramı dışındaki konulara yer vermemek böylece bütçe yasalarını bütçeyle ilgili olmayan kurallardan uzak tutmak kendi yapısı içinde bütünleştirmektir.

1- Yasa'nın 30. Maddesinin, 31. Maddesinde de Yer Alan "Kanun, Kanun Hükmünde Kararname" İbaresinin, 48. Maddesinin (c), (e) ve (f) Bendlerinin, 60. Maddesinin, 68. Maddesinin (b) Bendinin 3. Alt Bendi ve (c), (d) Bendleri, (f) Bendinin 1. ve 6. Alt Bendleri ile (h), (i) Bendlerinin İncelenmesi

Dava dilekçesinde, Anayasa'nın 153. maddesinin son fıkrasına göre, Anayasa Mahkemesi kararlarının yasama, yürütme ile yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzelkişileri bağladığını, bu nedenle daha önce iptal edilmiş bir kuralın yeniden yasalaştırılmaması gerektiği belirtilerek, 1995 Malî Yılı Bütçe Kanununda yer alan, ancak Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilmiş kuralların 1996 Malî Yılı Bütçe Kanununda aynen yasalaştırılmasının Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle iptali istenmiştir.

Anayasa'nın 153. maddesinin son fıkrasında Anayasa Mahkemesi kararlarının yasama, yürütme, yargı ve idare makamlarıyla gerçek ve tüzelkişileri bağladığı belirtilmektedir. Buna göre Yasama Organı'nın daha önce iptal edilen bir kuralı yeniden yasalaştırmaması gerekir. Bir yasanın 153. maddeye aykırılığı ancak iptal edilen yasayla "aynı" ya da "benzer nitelikte" olması durumunda olanaklıdır. İki yasanın aynı ya da benzer nitelikte olup olmadığının saptanabilmesi için öncelikle anlam, kapsam ve teknik içerik yönlerinden benzerlikleri olup olmadığının incelenmesi gerekir.

1996 Malî Yılı Bütçe Yasası'nın iptali istenen 30. maddesi ile 31. maddesindeki "Kanun ve Kanun Hükmünde Kararname" ibaresi, 48. maddenin (c), (e) ve (f) bendleri, 60. maddesi, 68. maddenin (b) bendinin (3). alt bendi ve (c), (d) bendleri, (f) bendinin (1). ve (6). alt bendleri ile (h) ve (i) bendleri 1995 Malî Yılı Bütçe Yasası'nda da aynen yer almış ancak bu kurallar, Anayasa Mahkemesi'nin Esas 1995/2 ve Karar 1995/12 sayılı kararıyla iptal edilmiştir. 1996 Malî Yılı Bütçe Yasası'yla aynı kuralların yeniden yasalaştırılması Anayasa'nın 153. maddesine aykırıdır.

İptalleri gerekir.

2- Yasa'nın 6. Maddesinin İkinci Fıkrasında Yer Alan "ilgili kanunların öngördüğü yükümlülükleri yerine getirmeyen" ile "bütçe ödeneklerini kesmeye ve diğer imkanlarını durdurmaya" İbarelerinin İncelenmesi

6. maddenin ikinci fıkrasında, genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idareler, döner sermayeli kuruluşlar, bütçenin transfer tertibinden yardım alan kuruluşlar, belediyeler ve bağlı kuruluşları, özel idareler, kamu iktisadi teşebbüsleri ile benzeri kuruluşlar, fonlar ve fonlara tasarruf eden kuruluşların mali işlemleri ile ilgili bilgi ve belgelerini almaya, bunlar üzerinde inceleme yaptırmaya, programlarına uygun harcama yapmayan ya da "ilgili kanunların öngördüğü yükümlülükleri yerine getirmeyen" idare, kuruluş, teşebbüs ve kurumların "bütçe ödeneklerini kesmeye ve diğer imkanlarını durdurmaya" Maliye Bakanı yetkili kılınmaktadır.

Dava dilekçesinde, maddede belirtilen idare, kuruluş, teşebbüs ve kurumların ilgili yasalarda öngörülen yükümlülükleri yerine getirmemelerinden dolayı bütçe ile tahsis edilmiş ödeneklerini kesme yetkisinin Maliye Bakanına bırakılmasının kimi yasalarda değişikliklere neden olacağı savıyla Anayasa'nın 161. ve 162. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 2. maddesinin (c) ve (p) bendleriyle 10. maddesinin (e), (f), (k), (l) ve (m) bendlerinde bütçenin uygulanması ve denetimiyle ilgili olarak Maliye Bakanlığına kimi yetkiler verilmiştir.

Bu kurallarla harcamalarda tasarrufu sağlamak, tutarlı ve dengeli bir bütçe politikası yürütmek amacıyla ödeneklerin dağıtımı ve kullanımı konusunda önlemler almaya, sınırlar koymaya Bakanlık yetkili kılınmış ancak belirtilen kurum ve kuruluşların bütçe ödeneklerini kesme ve diğer imkanlarını durdurma konusunda yetkilendirilmemiştir.

Öte yandan, yasalarda öngörülen yükümlülükleri yerine getirmeyen idare, kuruluş, teşebbüs ve kurumların kimi olanaklarını durdurma yetkisinin Bakan'a verilmiş olması da genel yasalarda değişiklik doğuracak nitelikte bir düzenlemedir. Bu yetkilendirme sonucunda Maliye Bakanlığınca vize edilen sözleşmelerin vize edilmemesi, 2380 sayılı Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun'un 1. maddesi gereğince verilecek payların ödenmemesi gibi yetkilerin kullanılmasının bu konuları düzenleyen kurallarda değişiklik yapacağı kuşkusuzdur.

Açıklanan nedenlerle, kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik sonucu doğuran sözkonusu ibareler Anayasa'nın 87., 88., 89., 91. ve 161. maddelerine aykırıdır. İptalleri gerekir.

Ahmet Necdet SEZER, Sacit ADALI ve Lütfi F. TUNCEL bu görüşe katılmamışlardır.

3- Yasa'nın 13. Maddesinin İncelenmesi

Madde de, devlet memurları ile diğer kamu görevlilerinin ve bunların emekli, dul ve yetimlerinin genel ve katma bütçeli idarelerle, döner sermayeli kuruluşlara ait tedavi kurumlarında yaptırdıkları tedavilere ilişkin ücretlerin Sağlık Bakanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca saptanacağı belirtilmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 209. maddesinde, devlet memurlarının veya bakmakla yükümlü oldukları kimselerin hastalanmaları durumunda tedavilerinin kurumlarınca sağlanacağı belirtildikten sonra 210. maddesinde, yapılacak bu tedavilerin Maliye ve Sağlık Bakanlıklarının görüşü alınmak suretiyle Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak yönetmeliğe göre uygulanacağı öngörülmektedir.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ile 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nda da emekli işçi ve memurlarla, bunların bakmakla yükümlü oldukları kimselerin tedavi giderlerine ilişkin kurallar yer almaktadır. Belirtilen yasalarda, tedavi kurumlarında yapılacak tedavilere ilişkin ücretlerin esas ve usullerini saptama konusunda Maliye Bakanlığınca verilmiş bir yetki bulunmamaktadır. 13. maddeyle Maliye Bakanlığınca verilen yetki, sözkonusu yasaların ilgili maddelerini değiştirmekte ve Bütçeyle de ilgisi bulunmamaktadır. Bu nedenle kural Anayasa'nın 87., 88., 89. ve 161. maddelerine aykırıdır. İptali gerekir.

4- Yasa'nın 14. Maddesinin İncelenmesi

Maddeyle, genel ve katma bütçeli kuruluşların bütçelerinden dernek, sandık, birlik, vakıf ve benzeri teşekküllere yapılacak yardımlara ilişkin kimi yükümlülükler getirilmekte, yardım yapılacak kurumların hizmet ve faaliyetlerini izleme zorunluluğu öngörülmektedir. Yardımların yönlendirilmesi konusunda da Maliye Bakanlığınca yetkilendirilmektedir.

2908 sayılı Dernekler Kanunu'nun 61. maddesinin ikinci fıkrasında "genel ve katma bütçeli dairelerle mahalli idareler, kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların bağlı müesseseler ve sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait kuruluşlar, ancak kamu yararına çalışan derneklere ... yardım edebilirler" denilmekte, 45. maddesinde bunların hesap, defter ve işlemleri ile çalışmalarına ilişkin denetimlerinin İçişleri Bakanlığınca yapılacağı belirtilmekte, 47. maddesinde ise, kamu yararına çalışan derneklerin mali denetimlerinin gerekli olduğunda Maliye Bakanlığınca da yapılacağı kurala bağlanmaktadır. Oysa, iptali istenen 14. maddede kamu yararına çalışan-çalışmayan ayrımı yapılmadan kimi dernekleri denetleme ve izleme görevi yardımı yapan kuruluşlara verilmektedir.

743 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 78. maddesinde de vakıfların çalışma ve denetimlerine ilişkin ayrıntılı düzenlemeler getirilerek Vakıflar Genel Müdürlüğüne bu konuda görevler verilmiştir.

Bu durumda, Bütçe Yasası'nın 14. maddesiyle Dernekler Kanunu ile Türk Medeni Kanunu'nun kimi maddelerinde değişiklik yapıldığı açıktır. Bu nedenle kural Anayasa'nın 87., 88., 89. ve 161. maddelerine aykırıdır. İptali gerekir.

5- Yasa'nın 15. Maddesinin İncelenmesi

Maddenin (a) bendiyle, genel bütçeye dahil dairelere tahsis edilen gayrimenkullerin satışı halinde elde edilen tutardan Maliye Bakanlığınca belirlenecek ve Başbakanca uygun görülecek bir bölümü ilgili kuruluşun hizmetlerinde kullanılmak üzere özel gelir ve ödenek kaydetmeye, (b) bendiyle de katma bütçeli idarelere ait gayrimenkullerin satışı veya üzerinde mülkiyetin gayriayni bir hak tesisi durumunda bedelin % 50'sinden az olmamak üzere (a) fıkrasındaki yöntemle özel gelir ve ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkili kılınmaktadır.

Dava dilekçesinde, genel bütçeye dahil dairelere tahsis edilen gayrimenkullerin mülkiyeti hazineye ait olup satışı durumunda da elde edilen gelirin hazine bütçesi içinde yer alması gerektiği, Maliye Bakanına satıştan elde edilen geliri bütçe dışına çıkarma yetkisi verildiği, bu düzenlemelerin bütçe yasasıyla değil, genel yasalarla yapılması gerektiği belirtilerek Anayasa'nın 87., 88., 89. ve 161. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu'nun 23. maddesinde, Devlete ait olan bütün taşınmaz malların tapu idaresinde Hazine adına kaydedileceği belirtilmekte, 24. maddesinde ise, Hazine'ye ait taşınmaz malların satışına ilişkin esas ve usuller yer almaktadır.

Maddenin (a) bendinde Hazine'ye ait gayrimenkullerin satış yöntemi ve yetkisine ilişkin bir değişiklik yapılmamakla birlikte, satış sonucu elde edilen gelirin tahsisine ilişkin değişik kurallar getirilmiştir.

Anayasa'nın 161. maddesinde, Devletin ve kamu iktisadi teşebbüsleri dışındaki kamu tüzelkişilerinin harcamalarının yıllık bütçelerle yapılacağı, genel ve katma bütçelerin nasıl hazırlanıp uygulanacağını kanunla belirleneceği öngörülmüştür. Bu maddeye dayanılarak bütçelerin hazırlanması ve uygulanmasına ilişkin 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu çıkarılmıştır. 1050 sayılı Yasa'nın 46. maddesinde bütçeyle verilen ödeneklerin o yıl içinde gerçekleşen mal ve hizmet alımı karşılığı olduğu, yılı içinde harcanamayan ödeneğin iptal edileceği, gelecek yıla devredilemeyeceği öngörülmekte, aynı Yasa'nın 51., 53. ve 55. maddelerinde de bu uygulamanın istisnaları belirtilmektedir.

Genel bütçeye dahil dairelere tahsis edilen gayrimenkullerin satışından elde edilen gelirlerin bütçeye özel ödenek ve gelir kaydedilmesi, harcanmayan bölümünün cari yıl bütçesine

devren gelir ve ödenek kaydedilmesi ancak 1050 sayılı Yasada yapılacak değişikliklerle olanaklıdır.

Maddenin (b) bendinde ise, mülkiyeti katma bütçeli idarelere ait olan gayrimenkuller üzerinde tasarrufta bulunmak üzere Maliye Bakanlığına kimi yetkiler verilmektedir.

3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 14. maddesinin (m) bendinde gayrimenkul satışından elde edilecek gelirler belirtilmekte, 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanun'un "varidat" başlığını taşıyan 38. maddesinin (a) bendinde ise "lüzumu olmayan veya hurdalaşan menkul ve gayrimenkullerin satış bedelleri" kuruluşun gelirleri arasında sayılmakta ve Maliye Bakanlığına gayrimenkul satışlarından elde edilen gelirlerle ilgili herhangi bir kullanma yetkisi verilmemektedir.

Maddenin (c) bendiyle, irtifak hakkı verilen özel iskelelerden alınan nisbi kira bedelleri bütçeye özel gelir, diğer taraftan da Denizcilik Müsteşarlığı ve Maliye Bakanlığı bütçesine özel ödenek kaydolunmaktadır. Kullanılmayan ödenekler cari yıl bütçesine devredilmektedir. (a) bendinde açıklandığı gibi bütçeye özel gelir ya da özel ödenek kaydedilme esas ve usulü 1050 sayılı Yasa hükümlerine göre yürütülmektedir. Bu konudaki düzenlemelerin bütçe kanunlarıyla değil diğer yasalarla yapılması anayasal zorunluluktur.

Buna göre, maddenin (a), (b) ve (c) bendlerinde yapılan düzenlemelerin genel yasa konusu olması nedeniyle Bütçe Yasasıyla ilgisi görülmemiştir. Kural, Anayasa'nın 87., 88., 89. ve 161. maddelerine aykırıdır. İptali gerekir.

6- Yasa'nın 29. Maddesinin İncelenmesi

Maddede, Türk Telekomünikasyon A.Ş., Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (TEDAŞ), Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü (DHMİ), Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğü, (TEKEL) Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü (DMO)'nün mal ve hizmet satışlarının aylık gayrisafi hasılatından kurumuna göre değişen oranlarda yapılacak kesintilerin takip eden ayın 20'sine kadar Maliye Bakanlığı Merkez Saymanlığına ödeneceği, bütçeye gelir yazılacağı, uygulamaya ilişkin esasların da Maliye Bakanınca belirleneceği öngörülmektedir.

Dava dilekçesinde, maddede belirtilen kuruluşların gelir ve giderlerine ilişkin kuruluş yasalarında özel kurallar bulunduğu, yapılan düzenlemelerin sözkonusu özel yasalarda yapılacak değişikliklerle olması gerektiği belirtilerek kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Maddede, mal ve hizmet satışlarının aylık gayrisafi hasılatından belli oranlarda genel bütçeye gelir aktarılması zorunluluğu öngörülen kuruluşların bir kısmı İktisadi Devlet Teşebbüsü (Teşekkülü), bir kısmı da katma bütçeli kuruluşlardır. Bu kuruluşların mal ve hizmet satışlarından elde ettikleri gelirlerinin nasıl ve ne şekilde dağıtılacağı ya da harcanacağı kendi kuruluş yasalarında ayrıntılı biçimde yer almaktadır. Bu konulardaki düzenlemelerin bütçe yasalarıyla değil belirtilen kuruluşların özel yasalarıyla yapılması doğaldır. Anayasa gereğidir. İktisadi Devlet Teşebbüsleri ya da Katma Bütçeli Kuruluşların genel bütçeyle hiçbir ilgisinin bulunmaması nedeniyle kural, Anayasa'nın 87., 88., 89. ve 161. maddelerine aykırıdır. İptali gerekir.

Ahmet Necdet SEZER, Sacit ADALI, Lütfi F. TUNCEL ile Mustafa YAKUPOĞLU "Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin hisselerinin satışından elde edilecek gelir payına mahsup edilmek üzere mal ve hizmet satışları (Katma Değer Vergisi hariç) gayrisafi hasılatının % 10'u"

biçimindeki paragrafının Anayasa'ya aykırı olmadığı yolundaki gerekçeyle bu bölüme ilişkin çoğunluk görüşüne katılmamışlardır.

7- Yasa'nın 31. Maddesinin 6. ve 7. Bendlerinin İncelenmesi

Maddenin 6. bendine göre, Kanun ve Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuş olan fonlar hariç olmak üzere, Bakanlar Kurulu Kararı, yönetmelik ve diğer mevzuatla kurulmuş olan fonların tasfiyesi, ilgili Bakan'ın görüşü, Maliye Bakanı ile Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın müşterek teklifi ve Başbakanın onayı ile mümkün olabilecektir.

Dava dilekçesinde usulde paralellik ilkesi gereğince Bakanlar Kurulu kararıyla kurulan fonların yine Bakanlar Kurulu kararı ile tasfiye edilmesi gerektiği belirtilerek kuralın, Anayasa'nın 2., 6. ve 8. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Kanun ve Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuş fonlar dışlanarak, Bakanlar Kurulu Kararı, yönetmelik ve diğer mevzuatla kurulmuş olan fonların tasfiyesi için öngörülen kural, herhangi bir yasa da değişikliğe neden olmadığından ve Devlet bütçesinde birliğin sağlanması amacıyla getirildiği anlaşıldığından ve "bütçe ile ilgili kural" niteliği taşımaktadır. Bu nedenle "Bakanlar Kurulu Kararıyla kurulmuş fonlar" yönünden kural Anayasa'nın 2., 6., 8., 87., 88., 89. ve 161. maddelerine aykırı değildir. İstemin reddi gerekir.

Maddenin 7. bendinde "Fonların özel kanunlarında yer alan ve bu maddeye aykırı olan hükümleri 1996 yılında uygulanmaz" denilmektedir. Böylece, ilgili fon kanunlarının maddeye aykırı kurallarının uygulanması durdurularak bu yasalarda değişiklik yapılmaktadır. Bu durum Anayasa'nın 87., 88., 89. ve 161. maddelerine aykırıdır. İptali gerekir.

8- Yasa'nın 35. Maddesinin (d) Bendinin İncelenmesi

Dış borçlanma başlığını taşıyan maddenin (d) bendinde, konsolide dış devlet borçlarıyla ilgili kredi anlaşmalarında öngörülen bütün ödeme ve işlemlerin her türlü vergi, resim ve harçtan müstesna olduğu belirtilmiştir.

Dava dilekçesinde vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin kanunla konulup değiştirileceği, bunun da ancak genel yasalarla olacağı bu nedenle kuralın Anayasa'nın 87., 88., 89., 73. ve 161. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Anayasa'nın 73. maddesinde vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin kanunla konulup değiştirileceği veya kaldırılacağı öngörüldüğünden vergiden istisna ve muafiyete ilişkin kuralların da bütçe yasası dışındaki yasalarla yapılması zorunluluğu açıktır.

Bu nedenle genel yasa konusu olması gereken bir düzenlemenin bütçe yasası ile yapılmış olması Anayasa'nın 87., 88. ve 89. maddelerine aykırıdır. Kuralın iptali gerekir.

9- Yasa'nın 65. Maddesinin İncelenmesi

Maddede, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun geçici 5. maddesi uyarınca sözleşmeli olarak çalıştırılan geçici personelden henüz kadroya geçirilmemiş olanların 30.6.1996 tarihine kadar boş kadrolara atanacakları öngörülmektedir.

Dava dilekçesinde, 1995 yılı Bütçe Yasası'nda da buna benzer kural bulunduğunu, ancak iptal edildiğini, aynı konunun 1996 Bütçe Yasası'nda yer almasının Anayasa'nın 153. maddesine, ayrıca sözkonusu sözleşmeli personele imtiyaz tanınmasının da eşitlik ilkesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun geçici 5. maddesi uyarınca oluşturulan "Katma Değer Vergisi Fonu" 1985 yılından başlamak üzere 6 yıl süreyle kurulmuş olduğu halde, 14.6.1989 günlü 3571 sayılı Yasa'yla süre 10 yıla çıkarılmış, 1994 yılı sonunda da bu süre sona ermiştir. Ancak, 1995 Malî Yılı Bütçe Kanunu'nun 55. maddesi ile geçici personelin istihdamına aynı usul ve esaslarla 1995 yılı sonuna kadar devam edileceğine ilişkin bu düzenleme ise, Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilmiştir. İptali istenen 65. madde ile geçici olarak çalışan sözleşmeli personelin boş kadrolara atanmasını öngören düzenleme, 1995 yılındakinden teknik içerik ve kapsam yönünden farklılık gösterdiğinden Anayasa'nın 153. maddesine aykırı görülmemiştir.

Öte yandan, Anayasa'nın 128. maddesinde memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, hak ve yükümlülükleri ve özlük işlerinin yasayla düzenlenmesi öngörüldüğünden, genel yasalarla düzenlenmesi gereken boş kadrolara ilişkin kuralların Bütçe Yasası ile yapılması Anayasa'nın 87., 88., 89., 128. ve 161. maddelerine aykırıdır. İptali gerekir.

10- Yasa'nın 68. Maddesinin (e) ve (j) Bendlerinin İncelenmesi

Maddenin (e) bendinde, 3418 sayılı Yasa'nın 3558 sayılı Yasa'yla değişik 39. maddesinin (a) bendinin "Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ile Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğüne ayrılan % 16'lık pay, Başbakanın onayı ile bu kuruluşlar arasında paylaştırılır. Bu paylar bir yandan ilgili katma bütçeli kuruluşların (B) işaretli cetvellerine özel gelir, diğer yandan aynı kuruluşların bütçelerine mevcut veya yeniden açılacak özel tertiplere ödenek kaydedilir. Bu ödeneklerden yıl içinde harcanmayan miktarlar ertesi yıl bütçelerine devren gelir ve ödenek kaydolunur" şeklinde uygulanacağı öngörülmüştür.

Dava dilekçesinde 3418 sayılı Yasa'nın değişik 39. maddesinin (a) bendinin Bütçe Yasasıyla değiştirildiği savıyla Anayasa'ya aykırılığı ileri sürülmüştür.

3418 sayılı Yasa'nın değişik 39. maddesinin (a) bendinde aynı Yasa'nın 8. maddesine göre tahsil edilen vergilerin Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ile Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü'ne ayrılan % 16'lık bölümünün yarısı bütçeye gelir, tamamı Başbakanlık bütçesinde açılacak özel tertiplere ödenek kaydedileceği öngörülmesine karşın, iptali istenen (e) bendinde, sözkonusu % 16'lık payın bir yandan ilgili Katma Bütçeli Kuruluşların (B) işaretli cetvellerine özel gelir, diğer yandan aynı kuruluşların bütçelerinde mevcut veya yeniden açılacak özel tertiplere ödenek kaydedileceği belirtilerek 3418 sayılı Yasa'nın değişik 39. maddesinin (a) bendi değiştirilmiştir. Önceki bölümlerde de belirtildiği gibi bu tür değişikliklerin Bütçe Yasası dışındaki yasalarla yapılması gerekir. Bu nedenle kural, Anayasa'nın 87., 88., 89. ve 161. maddelerine aykırıdır. İptali gerekir.

Maddenin (j) bendinde ise, "3320 sayılı Memurlar ve İşçiler ile Bunların Emeklilerine Konut Edindirme Yardımı Yapılması Hakkında Kanunun 3. maddesi'nin 1996 malî yılında uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Dava dilekçesinde, sözkonusu Yasa'nın 3. maddesinin 1996 malî yılında uygulanmamasının Anayasa'ya aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Yasaların yürürlükteki kurallarının bir mali yıl içinde olsa kısıtlanması veya ertelenmesi ancak aynı yöntemlerle yürürlüğe konulacak yasalarla mümkün olabilir. Bütçeyle ilgisi olmayan bu konunun bütçe yasalarıyla düzenlenmesine olanak yoktur. Belirtilen nedenle Anayasa'nın 87., 88., 89. ve 161. maddelerine aykırı olan (e) bendinin iptali gerekir.

VI- SONUÇ

22.4.1996 günlü, 4139 sayılı "1996 Malî Yılı Bütçe Kanunu"nun;

A- 6. maddesinin ikinci fıkrasındaki "...ilgili kanunların öngördüğü yükümlülükleri yerine getirmeyen,..." ile "...bütçe ödeneklerini kesmeye ve diğer imkânlarını durdurmaya,..." bölümlerinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE, Ahmet Necdet SEZER, Sacit ADALI ile Lütfi F. TUNCEL'in karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

B- 13. maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, OYBİRLİĞİYLE,

C- 14. maddesinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal isteminin REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

D- 15. maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, OYBİRLİĞİYLE,

E- 29. maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, Ahmet Necdet SEZER, Sacit ADALI, Lütfi F. TUNCEL ile Mustafa YAKUPOĞLU'nun "Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin hisselerinin satışından elde edilecek gelir payına mahsup edilmek üzere mal ve hizmet satışları (Katma Değer Vergisi hariç) gayri safî hâsılatının % 10'u" biçimindeki paragrafının "Anayasa'ya aykırı olmadığı" yolundaki karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA, sonraki bölümlerinde OYBİRLİĞİYLE,

F- 30. maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, OYBİRLİĞİYLE,

G- 31. maddesinin,

a- 1. bendinin "Kanun, kanun hükmünde kararname ile kurulmuş fonlar" yönünden ve 7. bendinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE, OYBİRLİĞİYLE,

b- 6. bendinin "...Bakanlar Kurulu kararı ile kurulmuş fonlar..." yönünden Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal isteminin REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

H- 35. maddesinin (d) bendinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, OYBİRLİĞİYLE,

I- 48. maddesinin (c), (e) ve (f) bentlerinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE, OYBİRLİĞİYLE,

İ- 60. maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, OYBİRLİĞİYLE,

J- 65. maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, OYBİRLİĞİYLE,

K- 68. maddesinin (b) bendinin 3. alt bendi, (c), (d), (e) bentleri, (f) bendinin 1. ve 6. alt bentleri ile (h), (i), (j) bentlerinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALLERİNE, OYBİRLİĞİYLE,

L- 17.7.1996 günlü, E.1996/23, K.1996/5-1 (Yürürlüğü Durdurma) sayılı kararlar yürürlüğü durdurulanlar dışında kalan maddelerin yürürlüğü durdurma isteminin REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

7.10.1996 gününde karar verildi.

Başkan	Üye	Üye
Yekta Güngör ÖZDEN	Selçuk TÜZÜN	Ahmet Necdet SEZER
Üye	Üye	Üye
Samia AKBULUT	Haşim KILIÇ	Yalçın ACARGÜN
Üye	Üye	Üye
Mustafa BUMİN	Sacit ADALI	Lütfi F. TUNCEL
Üye		Üye
Mustafa YAKUPOĞLU		Fulya KANTARCIOĞLU

KARŞIOY GEREKÇESİ

1- 1996 Malî Yılı Bütçe Yasası'nın 6. maddesinin ikinci fıkrasında yapılan düzenleme ile, madde kapsamına giren idare, kuruluş, teşebbüs ve kurumlardan malî işlemleri ile ilgili bilgi, belge ve hesap durumlarını almaya, bunlar üzerinde inceleme yaptırmaya, programlarına uygun harcama yapmayan, ilgili yasaların öngördüğü yükümlülükleri yerine getirmeyen, bilgi, belge ve hesap durumlarını vermeyen idare, kuruluş, teşebbüs ve kurumların bütçe ödeneklerini kesmeye ve diğer olanaklarını durdurmaya Maliye Bakanı yetkili kılınmıştır.

Dava dilekçesinde, Maliye Bakanı'na 6. madde kapsamına giren idare, kuruluş, teşebbüs ve kurumlardan "ilgili kanunların öngördüğü yükümlülükleri yerine getirmeyen"lerin "bütçe ödeneklerini kesme ve diğer imkanlarını durdurma" yetkisi veren kuralların, kimi yasalarda değişikliğe neden olacağı savıyla Anayasa'ya aykırı olduğu ileri sürülmekte ve iptali istenilmektedir.

178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 2. maddesinin (c) bendinde, Maliye Bakanlığı'na, harcama politikalarının geliştirilmesi ve uygulanması ile Devlet bütçesinin hazırlanması, uygulanması, uygulamanın izlenmesi ve yönlendirilmesine ilişkin hizmetleri yürütmek görevi verilmiş; 10. maddesinin (e) bendinde, ödenek, gelir ve nakit verilerini derleyerek bunları harcama politikaları yönünden değerlendirmek ve uygulamayı yönlendirmek, genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin ve fonların her malî yılın başında o yıl için Hazine nakit akışını da gözönünde bulundurarak ayrıntılı harcama programlarını yapmak, gerekli görülen durumlarda bu programları değiştirmek ve uygulamayı izlemek, (f) bendinde, kamu harcamalarında tasarruf sağlanması, tutarlı, dengeli ve etkili bir bütçe politikasının yürütülmesi amacıyla kamu istihdam politikası ve giderlerle ilgili yasa, tüzük, kararname ve yönetmeliklerin uygulanmasını düzenlemek, standartları saptamak ve sınırlamalar koymak, bu hususlarda tüm kamu kurum ve kuruluşları için uyulması zorunlu düzenlemeleri yapmak ve önlemleri almak, (m) bendinde de, görev alanına giren işlemleri kontrolörleri aracılığıyla incelemek ve denetlemek, Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

Bu kuralların incelenmesinden anlaşılabacağı gibi, 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 2 ve 10. maddeleriyle Maliye Bakanlığı'na, kamu harcamalarında tasarrufu sağlamak, tutarlı ve dengeli bir bütçe politikası yürütmek amacıyla ödeneklerin dağıtımı ve kullanımı konusunda önlem almak ve sınırlar koymak yetkisi verilmiştir.

Bütçe Yasası'nın sözkonusu maddesinde yer verilen, kamu idare, kurum, kuruluş ve teşebbüslerinin bütçe ödeneklerini kullanmaları konusunda gerekli önlemleri almak üzere Maliye Bakanı'na yetki verilmesine ilişkin kural, bütçe ile doğrudan ilgili bir düzenlemedir.

Ayrıca, 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin anılan kurallarında yazılı görev ve yetkilerin Bütçe Yasası'nda yinelenmesi, bu Kanun Hükmünde Kararname kurallarının değiştirilmesi anlamına da gelmemektedir.

Bu nedenle, 1996 yılı Malî Yılı Bütçe Yasası'nın 6. maddesinin ikinci fıkrasındaki dava konusu kural Anayasa'ya aykırı düşmemektedir.

2- 1996 Malî Yılı Bütçe Yasası'nın 29. maddesinde, Türk Telekomünikasyon A.Ş., Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü, Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğü, Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü'nün mal ve hizmet satışlarının aylık gayrisafi hasılatından kuruluşuna göre değişen oranlarda yapılacak kesintinin Maliye Bakanlığı Merkez Saymanlığı'na ödeneceği, ödenen tutarların bütçeye gelir yazılacağı ve bu maddenin uygulamasına ilişkin esasların Maliye Bakanlığı'nca belirleneceği kurala bağlanmıştır.

Dava dilekçesinde, maddede belirtilen kuruluşların yasalarında gelir ve giderlerine ilişkin özel düzenlemeler bulunduğu, Bütçe Yasası'nın 29. maddesindeki düzenlemelerin özel yasalarında değişiklik yapılarak gerçekleştirilmesi gerektiği, bu nedenle maddenin Anayasa'ya aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Çoğunluk görüşünde, madde kapsamına giren kuruluşlardan kimilerinin kamu iktisadi teşebbüsü, kimilerinin de katma bütçeli kuruluş olduğu; bu kuruluşların mal ve hizmet satışlarından elde edilen gelirlerin nasıl kullanılacağına kendi yasalarında düzenlendiği, bu konudaki değişikliklerin bütçe yasalarıyla değil, kuruluş yasalarında yapılacak düzenlemelerle gerçekleştirilmesinin Anayasal gereklilik olduğu belirtilmiştir.

Oysa, 04.02.1924 günlü, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Yasası'na 03.05.1995 günlü, 4107 sayılı Yasa'yla eklenen Ek 19. maddede, Türk Telekom'daki kamu hisselerinin satışı ile telekomünikasyon hizmetlerine ilişkin GSM görev ve imtiyaz sözleşmeleri ile telekomünikasyon ruhsatı ve genel izinlerden elde edilecek gelirlerin tümünün Hazine'ye devredileceği kurala bağlanmıştır.

1996 Malî Yılı Bütçe Yasası'nın 29. maddesine göre, Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin mal ve hizmet satışları gayrisafi hasılatından % 10 oranında Maliye Bakanlığı Merkez Saymanlığı'na yapılacak ödeme, hisselerinin satışından elde edilecek gelir payına mahsup edileceğinden, 406 sayılı Yasa'nın Ek 19. maddesi uyarınca tümü Hazine'ye devredilecek gelir kapsamındadır.

Dolayısıyla, söz konusu kural, Hazine'ye devredilecek gelirlerin yöntemini belirleyen bir düzenleme niteliğindedir.

Bu nedenle, 1996 Malî Yılı Bütçe Yasası'nın 29. maddesinin birinci fıkrasındaki "Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin hisselerinin satışından elde edilecek gelir payına mahsup edilmek üzere mal ve hizmet satışları (Katma Değer Vergisi hariç) gayri safi hâsılatının %10'u," kuralında Anayasa'ya aykırılık bulunmamaktadır.

Yukarıda yer verilen gerekçelerle, kararın ilgili bölümlerindeki çoğunluk görüşüne katılıyorum.

Üye
Ahmet Necdet
SEZER

KARŞIOY GEREKÇESİ

1996 Malî Yılı Bütçe Kanunu'nun 6. maddesiyle kimi yükümlülüklerini yerine getirmeyen kamu kurum, kuruluş ve teşebbüslerinin bütçe ödeneklerini kesmeye ve diğer olanaklarını durdurmaya Maliye Bakanı yetkili kılınmaktadır.

178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 2. ve 10. maddeleriyle kamu harcamalarında tasarrufu sağlamak, tutarlı ve dengeli bir bütçe politikası yürütmek amacıyla ödeneklerin dağıtımı ve kullanımı konusunda önlem almak ve sınırlar koymak üzere Bakanlık yetkili kılınmıştır. Belirtilen bu amacı gerçekleştirebilmek için kamu kurum, kuruluş ve teşebbüslerinin bütçe ödeneklerini kullanmaları konusunda önlem almak üzere Maliye Bakanına yetki verilmesi Bütçe Kanunu ile doğrudan ilgilidir. 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Bakanlığa verilen görevin bütçe kanununda tekrarlanmış olması onun değiştirildiği anlamına da gelmez.

İptali istenen 29. maddede ise, Türk Telekomünikasyon A. Ş'nin hisselerinin satışından elde edilecek gelir payına mahsup edilmek üzere kurumun mal ve hizmet satışı aylık gayrisafi hasılatının % 10'unun genel bütçeye aktarılacağı öngörülmektedir. 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun 4107 sayılı Kanunla değişik Ek Madde 19'da "Türk Telekomdaki kamu hisselerinin satışı ile telekomünikasyon hizmetlerine ilişkin GSM görev ve imtiyaz sözleşmeleri ile telekomünikasyon ruhsatı ve genel izinlerden elde edilecek gelirlerin tamamı Hazineye devredilir" denilmektedir. 1996 Malî Yılı Bütçe Kanunu'nun 29. maddesine göre Türk Telekom'un aylık gayrisafi hasılatından % 10 oranında bütçeye yapılacak kesinti Türk Telekom A.Ş'nin hisselerinin satışından elde edilecek ve tamamı Hazine'ye aktarılacak gelirlerden mahsup edileceğinden yapılan işlem, Hazine'ye devredilecek söz konusu gelirlerin yöntemini açıklayan bir düzenleme olması nedeniyle Anayasa'nın 87., 88. ve 161. maddelerine aykırı değildir.

Belirtilen nedenlerle, çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Üye
Sacit ADALI

KARŞIOY YAZISI

1996 Malî Yılı Bütçe Yasası'nın 29. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Türk Telekomünikasyon A. Ş'nin hisselerinin satışından elde edilecek gelir payına mahsup edilmek üzere mal ve hizmet satışları (katma değer; hariç) gayrisafi hasılatının % 10'u" hükmünün iptaline ilişkin çoğunluk görüşüne;

1- Bu kuralın 4.2.1924 günlü ve 406 sayılı Yasa'nın 6.5.1995 günlü ve 4107 sayılı Yasa'yla değişik Ek 19. maddesinin tekrarı mahiyetinde olması ve yeni bir kural getirmemesi,

2- Kuralın bütçe ile ilgili bir mahsup maddesi olması,

Esas Sayısı:1996/23

Karar Sayısı:1996/36

3- Konulan kuralın Anayasa'nın 161. maddesi hükmüne uygun olarak bütçe ile ilgili olması ve bütçeyi açıklayıcı nitelikte bulunması;
gerekçeleriyle katılmıyoruz.

Üye

Lütfi F. TUNCEL

Üye

Mustafa YAKUPOĞLU